

Overweging Monumentendag 2013

Centraal staat vanmorgen in onze viering dus het mooie raam van Gilles Franssen
Dat *prachtige* raam is geïnspireerd door het boek Apocalyps, in het Nederlands vertaald: het boek Openbaring. De apostel Johannes beschrijft daarin een visioen.

In het middelpunt staat het lam jullie zien het op de voorkant van de liturgie. Een lam met, zoals we in de schriftlezing hoorden, zeven horens en zeven ogen, dat zijn, volgens diezelfde tekst, de zeven Geesten Gods, uitgezonden over de gehele aarde.

Zevenmaal heeft Johannes de gemeenten opgeroepen de goede strijd te strijden en niet te rusten tot de overwinning is behaald. In zevenmaal zeven visioenen zal hij nu in zijn boek openbaren hoe die strijd er uit ziet.

Als je goed kijkt, zie je ook een hand uit de hemel die een boek aanreikt (met de alpha en de omega erop) en aan dat boek hangen zeven zegels... De toekomst is een zevenvoudig gesloten boek...

De term Apocalyps wordt tegenwoordig vooral gebruikt om een situatie te beschrijven waarin de wereld lijkt ten onder te gaan. Ook het boek Openbaring gaat over wat genoemd werd het einde der tijden.

Het middelpunt van dat alles is het Lam.

Wij willen vanmorgen proberen de betekenis van dat *lâm* wat nader te overdenken. Maar... waarom staat dat lam centraal? En waarom kiezen *wij* vanmorgen juist voor het lam?

In onze Jonge Kerkgemeenschap hebben we niet zoveel met macht.

maar... wat is er machtelozer dan een lam? het staat wankelend op zijn kleine, smalle pootjes, het dreigt elk moment weer om te vallen, het is volstrekt weerloos en afhankelijk, een gemakkelijke prooi voor roofdieren en grote roofvogels.

Nog meer dan het schaap is het lam toonbeeld van weerloosheid en kwetsbaarheid

Zijn we dan een machteloze gemeenschap? Een lam?

Lammeren speelden een belangrijke rol in de offercultus - denk aan het verhaal van het offer van Izak - en tijdens offermaaltijden, denk aan het paaslam dat in Egypte *leven* bracht aan het volk Israël. Laten we daarom nog eens even terugkeren naar dat lam

Wàt staat er over dat lam, in het centrum van ons raam, in de Bijbel:

Openbaringen 5:12 Met luide stem riepen ze:

‘Het lam dat geslacht is, komt alle macht, rijkdom en wijsheid toe, en alle kracht, eer, lof en dank.’

Het *lâm* dat geslacht is, denk aan de offercultus, dat komt alle *macht* toe

en nog veel meer: alle rijkdom en *wijsheid* en alle *kracht*, eer, lof en dank

Hoe kan dat? We lazen over en zien in het raam een lam met zeven horens en zeven ogen dat zijn - staat er - de zeven Geesten Gods, uitgezonden over de gehele aarde.

Zoals bij de Schriftlezing al opgemerkt, we mogen zelf - als bij een schilderij van Chagall - zeggen wat we er in zien.

En 'een interpretatie' van de zeven geesten verwijst naar Jesaja 11:2 vv

De *geest van de Eeuwige* zal op hem rusten:

een geest van wijsheid en inzicht,

een geest van kracht en verstandig beleid,

een geest van kennis en ontzag voor de Eeuwige

Hij ademt ontzag voor de Eeuwige

Maar hoe zit dat dan met dat *kwetsbare* lam?

Wel, als wij ons afvragen waar het met de wereld naar toe moet - rennen we met zijn allen

onze ondergang tegemoet, is het einde van de wereld nabij? - dan is het antwoord: laat je niet *verlammen*. Je staat niet machteloos. In het evangelie van Lucas (10:19) zegt Jezus tegen zijn volgelingen:

Bedenk wel: ik heb jullie de macht gegeven
om slangen en scorpioenen te vertrappen
en om de kracht van de vijand te breken,
zodat niets jullie kan schaden.

We hebben dus in onze zwakheid, in onze weerloosheid, de macht om het kwaad te lijf te gaan. Ik moest daar aan denken toen ik deze dagen in de krant las dat het Anne Frankhuis jaarlijks een miljoen bezoekers trekt. De kracht van het kleine, het kwetsbare.

En zo stond er in de afgelopen tijd een foto in de krant van twee machthebbers, jullie zullen hem heel waarschijnlijk ook gezien hebben... of anders waren er de beelden op de TV:

President Obama en president Poetin, de twee machtigsten der aarde... en de machteloosheid spatte er van af.

Wij... staan niet machteloos. Als wij de goede strijd strijden, in *de geest van de Eeuwige* handelen, - die geest dus van wijsheid en inzicht, van kracht en verstandig beleid - dan rennen we niet met zijn allen onze ondergang, de ondergang van de wereld tegemoet...

Dat *in de geest van de Eeuwige handelen*, dat klinkt heel hoogdravend, maar als de profeet Jesaja dat uitlegt... die zeven geesten uit de Schriftlezing... dan wordt dat eigenlijk heel alledaags. Daar staan bijvoorbeeld woorden als:

rechtvaardig ...	Over de zwakken velt hij een rechtvaardig oordeel,
eerlijk...	de armen in het land geeft hij een eerlijk proces.
gerechtigheid...	Hij draagt gerechtigheid als een gordel om zijn lendenen
trouw...	en trouw als een gordel om zijn heupen.

handelen in *de geest van de Eeuwige* is ... met grote trouw knokken voor een rechtvaardige wereld.

Wat doet een mens opstaan in zeer moeilijke tijden? Geestkracht! We zien in de wereld van vandaag ook mensen opstaan die tegen de stroom in gaan. Het zijn - gelukkig maar - bekende voorbeelden. Daarmee bedoel ik te zeggen: er zijn gelukkig *heel veel* rechtvaardige mensen die we *niet* kennen. Om in de stijl van het raam te blijven - jullie moeten straks het klankbeeld van drie minuten zeker even bekijken - *een overgrote menigte, die niemand kon tellen*, uit alle volken en stammen, naties en talen.

Een paar bekende voorbeelden dan:

Martin Luther King in de tijd van de segregatie

Mandela en Ds Beyers Naudé ten tijde van de apartheid

Dorothy Sölle onder het communisme

het waren grote geesten die in hun weerloosheid strijdbaar bleven

en een inspiratiebron voor de hele wereld

Martin Luther King zegt tegen zijn toehoorders, zijn kleinkinderen": Ik kan jullie de vrijheid niet geven, we kunnen niet gaan zitten wachten op de droom. Jullie moeten het zelf doen.

We hoeven niet te wanhopen. Ook *'Wanneer alles diep van binnen pijn doet'*.

de droom van Martin Luther King ging in vervulling en tegen alle verwachting in kwam er een einde aan de apartheid en de muur viel. Er is een stille kracht in ons of is het razernij van woede, die ons doet opstaan?

Een rechtvaardige wereld. Daar word je - bij alle onrecht dat over de wereld wordt uitgestort - wel even stil van. Misschien goed om in die stilte stil te staan bij onszelf. Hoe gebruiken wij onze macht? Laten we ons verlammen? of durven we tegen de stroom in te gaan...

..... een ogenblik stilte

en dan nog wat, een lam, een lammetje in de wei, betekent ook

nieuw leven. nieuwe hoop. We mogen als de zalm tegen de stroom opzwemmen...

inspiratiebronnen:

de Bijbel

Het verhaal gaat van Nico ter Linden

Symbolen in de Bijbel van Dr C.J.den Heyer en Dr P.Schelling.

thv augustus '13

